

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân
VVD, Dhr. M. Dijkstra
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 25 mei 2020

Verzonden, **26 MEI 2020**

Ons kenmerk : 01765447
Afd./Opgave : Biodiversiteit, landschap en water
Behandeld door : ██████████ / (058) 292 ██████████
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen over de wolf in Fryslân

Geachte heer Dijkstra,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 41 van het Reglement van Orde, ontvangen op 1 mei 2020, beantwoorden wij als volgt.

Afgelopen dagen staan de kranten vol van meldingen aangaande aanvallen van de wolf in verschillende delen in Nederland.

- *Nieuwe Ooststellingwerver: "Wolf duikt op in weiland Donkerbroek"*
- *Algemeen Dagblad: "Vier hooglanders doodgebeten in Someren door wolf of groep wolven"*
- *Algemeen Dagblad: "gestoorde wolf richt slachting aan in Culemborgse schaapskudde"*

In de beantwoording van eerder gestelde vragen door de VVD Statenfractie op 5 februari 2020 lijkt het allemaal wel mee te vallen met de wolf in Friesland en wordt voor (preventieve) maatregelen vooral gekeken naar wat andere provincies doen. De wolf kent deze provinciegrenzen echter niet. De wolf die op 26 en 27 maart schapen doodde in Norg en Veenhuizen, deed dit op 28 maart in Donkerbroek.

- *In uitgave van V-focus in 2018, een vakblad voor adviseurs in de dierlijke sector, wordt in een Noors onderzoek aangehaald dat de kans op aanvallen op de mens gering wordt geacht, maar geeft hierbij wel de volgende waarschuwing mee;*

- Houd wolven wild en schuw voor mensen. Een lichte vorm van bejaging door de mens kan hierbij helpen. Wolven moeten uit de bewoonde wereld blijven en niet aanleren daar hun voedsel te halen.
- Zorg dat er voldoende prooidieren beschikbaar blijven voor de wolf, zodat zij niet bij boerderijen op zoek gaan naar landbouwhuisdieren en menselijk afval. Wolven mogen het boerenerf nooit als hun territorium gaan beschouwen.
- Grote delen van West-Europa zijn vrijwel rabiësvrij. De rabiëssituatie moet goed in de gaten worden gehouden.

In hun conclusie stellen zij het volgende:

- Volgens natuurorganisaties hebben mensen niets te vrezen van de wolf. Het is zeer de vraag of dat juist is, gezien de talrijke aanvallen op mensen in het verleden door zieke én gezonde wolven.
- Wolven kunnen mensen aanvallen als zij hun schuwheid voor de mens verliezen en leren voedsel te halen bij de boer. Aangezien bejagen verboden is, is het de vraag of wolven voldoende weggehouden kunnen worden bij de bewoners van het platteland.

Vraag 1.

Bent u met ons van mening dat een goed overleg tussen provincie en diverse organisaties (schapenhouderij, de landbouw en natuurorganisaties), zoals in Drenthe plaats vindt meerwaarde heeft om samen kennis op te doen en maatregelen te kunnen nemen, alsmede goed op de hoogte te zijn van de stand van zaken in het veld?

Antwoord vraag 1:

Wij onderschrijven dat overleg met genoemde organisaties zinvol kan zijn. Om die reden zijn deze ook betrokken geweest bij het opstellen van het interprovinciaal wolvenplan en hebben ze meegewerkt aan een afgewogen aanpak voor wolven in Nederland.

Vraag 2.

Bent u bereid een dergelijk overleg, al dan niet in samenwerking met omliggende provincies, ook in onze provincie op te starten?

Antwoord vraag 2.

In 2019 is 2.571 euro aan wolvenschade uitgekeerd doordat in vijf gevallen door de wolf schapen zijn doodgebeten in Fryslân. In 2020 is dit tot nu toe circa 950 euro. In het antwoord op uw vragen van 5 februari (via onze brief van 27 februari) van dit jaar hebben wij aangegeven dat wij geen aanzienlijke toename van het aantal wolven in Fryslân verwachten. Gezien de huidige omvang van de wolvenproblematiek in Fryslân en genoemde verwachting omtrent de toename vinden wij het te prematuur om nu al met alle genoemde organisaties een overlegstructuur in te stellen. Wij blijven de ontwikkelingen in Nederland en de aanpak zoals in Drenthe of Gelderland volgen.

Zodra er eventueel concrete aanwijzingen zijn voor vestiging van een wolf in Friesland zal de provincie, conform het interprovinciaal wolvenplan, overleg met de betrokken partijen opstarten.

Vraag 3.

De conclusie van het Noorse onderzoek in V-focus legt de vraag neer of wolven voldoende weggehouden kunnen worden bij bewoners van het platteland. In Donkerbroek werd de wolf recent gesignaleerd op 400 meter afstand van een woning. Verder wordt de wolf gesignaleerd in het Drents-Friese Wold, een recreatieplaats voor inwoners en toeristen. Bent u met ons van mening dat dit zorgwekkend is gezien de conclusie van het Noorse onderzoek?

Antwoord vraag 3.

De conclusie van het Noorse onderzoek is mede gebaseerd op de aanname dat er 'in het verleden talrijke aanvallen op mensen' zijn geweest 'door zieke én gezonde wolven'. Hiervoor bestaan in de wetenschappelijke literatuur geen aanwijzingen. Uit andere Europese landen waar de wolf al jarenlang leeft, blijkt dat de angst voor wolven niet realistisch is. De wolf is schuw. Hij mijdt mensen en is niet in ons geïnteresseerd¹. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld honden waarvan aanvallen in ons land jaarlijks mensenlevens kosten. Het provinciaal wolvenplan beschrijft nauwgezet de stappen die kunnen worden gezet indien wolven ongewenst gedrag (gaan) vertonen. Dit plan biedt voldoende handvatten om te kunnen optreden mocht dit zich in de toekomst voordoen.

Wij verwijzen u hiervoor graag naar dit plan: <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2019/01/Interprovinciaal-wolvenplan.pdf>

Vraag 4.

Wilt u overwegen maatregelen te treffen teneinde de Friese bevolking en onze dieren beter te beschermen?

Antwoord vraag 4.

Het provinciaal wolvenprotocol bevat de afspraken die provincies gezamenlijk hebben gemaakt over omgang met wolven. Op de website van BIJ12 wordt geadviseerd over mogelijk te nemen preventieve maatregelen.

Zie hiervoor de Faunaschade Preventiekit:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/faunaschade-preventiekit-fpk/module-wolven/>

Op dit moment zijn er geen aanwijzingen die er toe zouden kunnen leiden om, in afwijking van het wolvenplan, aanvullende maatregelen in Fryslân te nemen.

¹ Zie bijvoorbeeld:

<https://www.researchgate.net/publication/236330045> The fear of wolves A review of wolf attacks on humans

Vraag 5.

Bent u van mening dat het huidige wolvenprotocol herzien dient te worden?

Antwoord vraag 5.

Uit voorgaande volgt dat wij op dit moment geen aanleiding zien om het interprovinciaal wolvenplan te herzien. Provincies zoals Drenthe (frequent) en Gelderland (dagelijks) hebben momenteel een wolf binnen hun grenzen. De aanpak die zij kiezen past binnen het interprovinciaal wolvenplan.

Ook vanuit deze provincies komen geen signalen dat aanpassing van dit plan nodig is. Indien hier in de toekomst wel aanleiding toe zal ontstaan zal dit in IPO-verband besproken worden.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris